

Hoe we de oorlog tegen het virus kunnen winnen

Door [Eduard Bomhoff](#) - 21 maart 2020

Geplaatst in [Coronavirus](#)

Versla het Coronavirus door sneller te leren van fouten, door KLM-cabinepersoneel in te zetten in de zorg en door volop te genieten van de zegeningen van de lente, adviseert Eduard Bomhoff vanuit Maleisië.

Een mooi Engels gezegde, dat wij in het Nederlands niet kennen, luidt 'Zelfs een blinde eekhoorn vindt soms een beukenoot'. Uw columnist meent er deze week drie gevonden te hebben over het Coronavirus.

Rutte

In gewone tijden kun je premier Rutte bewonderen om zijn opgewekte uitstraling, het geduld waarmee hij politieke legpuzzels met vier partijen weet op te lossen, en zijn charme als campagnevoerder. Eleganter dan president Trump en bescheidener dan president Macron.

Maar nu is het oorlog. De wereld tegen het virus. En dan is er een andere maatstaf voor politici. Scott Adams schrijft (zie Twitter en zijn dagelijks commentaar op Periscope) dat het in oorlogstijd maar om één ding gaat: hoe snel kan de leider een door de feiten achterhaalde koers corrigeren en een betere marsroute uitzetten. In de 'fog of war' weet de generaal ook niet altijd waar hij de vijand kan raken, maar zodra er informatie binnenkomt, moet hij weten wat daaruit volgt voor een nieuwe strategie.

Hoe we de oorlog tegen het virus kunnen winnen

Trump

President Trump was achteraf gezien heel wijs begonnen met een verbod op vliegverkeer met Wuhan voordat andere landen zo ver waren, maar heeft daarna te lang de risico's voor zijn eigen land onderschat.

Pas in Trumps persconferentie van afgelopen woensdag bleek dat hij nu luistert naar goed advies, en overheid en bedrijfsleven kansen geeft om veel sneller te werken, zodat de capaciteit om te testen en om zieken te beademen wordt uitgebreid. We wisten al dat Trump een snelle leerling was in de politiek; nu heeft hij na twee jaar geleerd om niet alleen het bedrijfsleven op te hemelen, maar ook lovend te spreken over overheidsinstanties, bij voorbeeld de Food and Drug Administration (FDA). En dat doet hij nu bekwaam en energiek. Echte leiders in oorlogstijd leren van hun fouten.

Grijp hard in bij RIVM

Nederland en Engeland zijn (helaas) begonnen met de strategie van mikken op 60 procent besmetting van de bevolking. Cijfers uit China waar de besmettingen bijna zijn gestopt, terwijl (gelukkig) zo'n percentage nooit is geaccepteerd, tonen aan dat Nederland en Engeland fout zitten. Dan gaat het er niet meer om of Rutte charmanter is dan Trump, maar of hij even snel leert van fouten en daarna de correcte commando's geeft. Hard ingrijpen bij het RIVM, ruimte voor creativiteit in research en development, en veel meer leren van Korea, Taiwan en Singapore over het traceren van mogelijk besmette personen zijn nu nodig.

Cabinepersoneel

De KLM heeft voor het meeste personeel de komende maanden geen werk. In [de Financial Times komt Izabella Kaminska met een prachtig plan](#): vraag stewardessen en stewards om als vrijwilliger mee te helpen in de zorg. Cabinepersoneel weet al veel van eerste hulp en heeft ervaring met nachtdiensten. Geef ze een korte, intensieve training (op Schiphol dat toch half leeg staat) en zet ze in als hulpverplegers, zodat gediplomeerde verpleegkundigen een deel van het routinewerk kunnen overdragen. KLM'ers zijn in potentie perfecte medewerkers om te helpen met het rondbrengen van eten en drinken, met de personeelsplanning en inzet in de instellingen en met attente aandacht voor de patiënten. Kaminska schrijft dat cabinepersoneel gemiddeld jong en gezond is en dat een oproep voor vrijwilligers makkelijk een groot succes zou kunnen worden.

Vitamine D en dopamine

Vandaag begint de lente. Ik schreef [vorige week in Wynia's Week](#) dat zon en warmte helpen in de oorlog tegen het virus dat het meest gevaarlijk lijkt te zijn bij temperaturen tussen 5 en 11 graden. Zonnig en warm weer brengt minder besmetting, en hitte geeft, zonder dat we al weten waarom, ook een betere prognose voor besmette patiënten. Wij moeten in Nederland nog wachten op warm weer. Maar zonneshijnt helpt nu al, zeker voor de aanmaak van vitamine D. Wie buiten kan lopen, al is het

Hoe we de oorlog tegen het virus kunnen winnen

op en neer in de tuin of op de galerij van de flat, komt in een betere conditie en produceert dopamine wat het overleven bevordert. Een groot onderzoek van Michigan State University bevestigt dat optimistische mensen langer leven en beter bestand zijn tegen aanvallen op hun gezondheid.

Vertrouwen

Er is licht aan het eind van deze tragische tunnel en ik denk dat we dat al binnen twee maanden gaan zien. Zeker wanneer Rutte geduldig en vriendelijk overleg vervangt door krachtig optreden tegen het RIVM dat helaas verkeerde modellen heeft aanbevolen. Licht komt ook wanneer een paar duizend man en vrouw cabinepersoneel zich aanmeldt om te helpen in de zorg. En ook wanneer u en ik iedere lentedag denken aan onze vitamine D en dopamine. En als dan ook een creatieve explosie in research en development de overwinning in de virusoorlog dichterbij brengt, kunnen we met meer vertrouwen op een goede afloop van elkaar eisen om de strenge regels voor gedrag net zo precies na te volgen als in Singapore.